

Česká republika

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Liberec, Sokolovská 328

Sokolovská 328, 460 14 Liberec

Identifikátor školy: 600 079 996

Termín konání orientační inspekce: 10. – 13. březen 2003

Čj.:	084 122/03-5083
Signatura:	oh4cw144

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Liberec, Sokolovská ul. je příspěvkovou organizací statutárního města Liberec. Jedná se o plně organizovanou školu, která sdružuje základní školu se stanovenou kapacitou 345 žáků, školní družinu s kapacitou 70 žáků a školní jídelnu s předepsanou kapacitou 520 jídel. Ve školním roce 2002/2003 je ve škole 15 tříd (osm na 1. stupni a sedm na 2. stupni) celkově s 345 žáky. Školní družina má tři oddělení s 66 zapsanými žáky. Na základě dlouhodobé úspěšné spolupráce s pedagogickou fakultou bylo škole propůjčeno čestné označení „Fakultní škola Pedagogické fakulty Technické univerzity Liberec“.

Výuka ve školním roce 2002/2003 probíhá ve všech třídách podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně Úprav a doplňků. čj. 25 018/98-22. Škola se aktivně zapojuje do systému environmentální výchovy, zajišťuje logopedickou a dyslektickou péči pro žáky, v oblasti sportovních tříd (vždy jedna v ročníku počínaje třetím) se orientuje na odbíjenou chlapců i dívek. V mimoškolních aktivitách nabízí žákům pestrou zájmovou činnost včetně široké nabídky sportovních aktivit vyplývajících i z členství v Asociaci školních sportovních klubů.

Rada školy ve smyslu § 17a zákona 564/1991 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, v platném znění, není zřízena.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovaným předmětům (český jazyk a matematika),
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovaným předmětům (český jazyk a matematika),
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v českém jazyce a matematice,
- personálních podmínek činnosti školní družiny,
- materiálně-technických podmínek činnosti školní družiny,
- realizace, organizace a průběhu činností školní družiny.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka na 1. stupni je vzhledem ke sledovaným předmětům zajištěna vyučujícími s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, pouze matematiku v pátém ročníku vyučují nekvalifikovaně dva studenti čtvrtého ročníku pedagogické fakulty.

Na výuce matematiky na 2. stupni se podílejí tři vyučující, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Český jazyk v 6. – 9. ročníku vyučují čtyři plně kvalifikované učitelky. Skladba úvazků pedagogických pracovníků vyhovuje podmínkám školy.

Výchovnou poradkyní je kvalifikovaná učitelka 2. stupně s třináctiletou praxí, která má v letošním roce dokončit dálkové studium výchovného poradenství na pedagogické fakultě.

Jako poradní orgán jsou zřízeny pedagogická rada, metodická sdružení a předmětové komise, ředitel rovněž využívá závěrů z jednání rozšířeného vedení (ředitel, zástupkyně ředitele, vedoucí vychovatelka školní družiny, výchovná poradkyně, hospodářka, vedoucí školní jídelny, školník, zástupce odborové organizace) a rady rodičů. Metodické orgány se scházejí čtyřikrát ročně, o jednáních je pořizován zápis. Jejich činnost se zaměřuje především na výběr učebnic, sjednocení klasifikace, vypracování a zadávání jednotných kontrolních prací v ročnících včetně stanovení kritérií hodnocení, plnění tematických plánů, na systematickou práci a péči o talentované žáky a jejich zapojení v soutěžích a olympiádách. Vzhledem ke sledovaným předmětům pracují ve škole metodická sdružení (1. a 2. ročník, 3. – 5. ročník) a předmětová komise českého jazyka a přírodovědných předmětů. Začínající nekvalifikovaní vyučující mají ustanoveny své uvádějící učitelky. Při kontrole výchovně-vzdělávacího procesu, provozu a ekonomiky školy vychází ředitel z ročního plánu kontrolní činnosti rozpracovaného do jednotlivých měsíců se stanovením předmětu a způsobu kontroly a zodpovědné osoby. Z kontrol včetně hospitací jsou pořizovány záznamy, zjištěné problémy jsou s jednotlivými pracovníky projednávány, dle okolností jsou přijímána konkrétní opatření. Pohospitační pohovor z hodiny navštívené společně se školním inspektorem byl ředitelem školy veden velmi dobře a taktně.

Strukturu školy, systém podřízenosti a nadřízenosti a způsob zabezpečení provozu upravuje organizační řád. Kompetence a povinnosti pracovníků jsou jednoznačně stanoveny. Organizační struktura je funkční, umožňuje účinné vedení školy. Chod školy se řídí podle „Vnitřního řádu školy“. Obsahuje práva a povinnosti žáků a stanovuje základní pravidla pro provoz školy. Dílčí nedostatky (nepřesné formulace, ustanovení nad rámec kompetencí školy) byly s ředitelem školy podrobně projednány a akceptovány.

Informační systém – vnitřní i vnější – je promyšlený a funkční, podmínkám školy plně vyhovuje. Ředitel školy kladně hodnotí spolupráci se zřizovatelem, radou rodičů a pedagogickou fakultou.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Objekt školy prostorově i vybavením vyhovuje současnému počtu žáků a vyučovacím potřebám. Prostředí školy je podnětné, upravené. Chodby a většina tříd působí úhledně, výzdoba má informativní, vzdělávací a motivační charakter. Učebny jsou převážně zařízeny starším renovovaným žakovským nábytkem. Prostory školy jsou udržovány v čistotě a pořádku.

Ve škole je zřízena odborná počítačová učebna vybavená 15 počítači zapojenými v síti a připojenými na internet, rozvody jsou rovněž provedeny do jednotlivých kabinetů a kanceláří. V knižním fondu školní knihovny, který je pravidelně obměňován, převládají encyklopedie, beletrie je využívána pro referáty, společnou četbu i pro zájem jednotlivců.

Vybavení kabinetu pro 1. – 5. ročník umožňuje plnit požadavky učebních osnov v matematice. Používané učebnice jsou schválené pro 1. stupeň, škola vytváří jednotné řady.

Kabinetní sbírky pro český jazyk obsahují vedle doplňkových materiálů i normativní příručky, Slovníky spisovné češtiny jsou však zastaralé, v dostatečném množství jsou Pravidla českého pravopisu. Audiovizuální technika je starší, pro potřeby výuky vyhovuje, učitelé si vlastními silami vybudovali videotéku, CD nahrávky zakoupila škola. I nadále se využívají starší nástěnné tabule s přehledy mluvnic, obrazové soubory osobností české a světové literatury, řadu pomůcek si připravují učitelky samy. Ve výuce se využívají sjednocené řady učebnic včetně doplňkových a pracovních sešitů.

Materiální zázemí pro matematiku na 2. stupni má dobrou úroveň. K výuce je využívána jednotná řada učebnic. Množství, kvalita a rozsah učebních pomůcek umožňují plnit požadavky učebních osnov.

Ředitel má zpracovaný záměr postupného vybavování školy novou audiovizuální technikou a školních sbírek novými moderními pomůckami, který průběžně dle finančních možností realizuje.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Vzdělávací program je realizován v souladu se zařazením do sítě škol.

Učební plán pro školní rok 2002/2003 koresponduje se zvoleným vzdělávacím programem. Hodinové dotace v jednotlivých předmětech a ročnících odpovídají předepsanému učebnímu plánu. Výuka je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu a probíhá podle platných učebních osnov.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Způsob kontroly plnění učebního plánu je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na 2. stupni

Hodnocení kvality výuky v předmětu český jazyk bylo posuzováno na základě sedmi hospitovaných hodin u čtyř vyučujících. Personální zajištění výuky je výborné, všechny učitelky jsou pro výuku předmětu odborně i pedagogicky způsobilé, mají několikaletou praxi i potřebné zkušenosti. Obsah učiva vychází z platných učebních dokumentů, vyučující mají učivo rozvrženo v časově tematických plánech pro jednotlivé ročníky tak, aby byla dodržena kontinuita výuky, u opakovaných témat jejich probírání ve spirále se vzrůstající náročností. Předmět je v týdenním rozvrhu proporcionálně rozčleněn tak, aby se pravidelně střídaly hodiny mluvnic, slohu a literární výchovy. Hodinová dotace předmětu koresponduje s učebním plánem. Porovnáním zápisů v třídních knihách s obsahem plánů bylo zjištěno jejich plnění v plném rozsahu a zároveň i soulad s časovým rozvržením učiva. Drobnější odchylky způsobilo chřipkové onemocnění žáků i vyučujících.

Používané základní učebnice obsahovaly schvalovací doložku MŠMT ČR, pro docvičení některých gramatických jevů a zpestření výuky použily učitelky doplňkové publikace i rozmnožované materiály. Efektivitu výuky podpořily vizuální pomůcky z kabinetních sbírek,

zařazení probíraných jevů do systému pak názorný tištěný přehled, který si žáci jako shrnutí probraného látky vlepili do sešitů.

Na začátku každé vyučovací jednotky seznámily učitelky žáky s tématem, případně celým průběhem hodiny, efektivně vyzněla motivace tajenkou křížovky, jejíž znění se žáci dozvěděli až po splnění několika úkolů zaměřených na opakování látky z předchozích hodin. Schopnost citlivě vnímat reakce dětí, odhadovat čas pro plnění úkolů u žáků s různými vzdělávacími předpoklady i potřebami vedly učitelky ke střídání činností, diferenciaci zadávaných úkolů s cílem udržet žákovu pozornost a vnímání výuky. Průběžná motivace, povzbuzování, pochvala, bezprostřední zpětná vazba i spravedlivé hodnocení aktivizovaly většinu žáků ke spolupráci. Aspekty psychohygieny tak byly zpravidla dodrženy, i když vyučující nezařadily relaxační chvilky.

Ve všech hospitovaných hodinách převažoval frontálně vedený způsob výuky s tradičními slovními metodami monologickými i dialogickými. Frontální metody však byly účelně doplněny dalšími organizačními formami práce. Nejeefektivnější výsledky přinesla skupinová práce zařazená v hodině slohu, která kromě splnění výukového cíle rozvíjela klíčové kompetence účastníků skupinové práce.

Vyučující prezentovaly učivo věcně správně, dodržovaly všechny didaktické zásady, v hodině byl patrný diferencovaný přístup k žákům, zdůrazňovaly využití získaných vědomostí i dovedností v praxi, promyšlenými kroky transformovaly žákovy vědomosti na dovednosti. Při vyvozování mluvnického učiva nacvičovaly s žáky algoritmy pro jeho bezpečné ovládnutí. Nutily žáky nad učivem přemýšlet kladením problémových otázek, vedly je k alternativním způsobům řešení úkolů a zobecnění.

Konce hodin postrádaly shrnutí probraných jevů samotnými žáky a také hodnocení práce jednotlivců či celé třídy. Sebereflexe učitelek tak nemohla být uplatněna v plném rozsahu.

Úpravě sešitů věnovaly učitelky potřebnou pozornost, žáci získali návyk pravidelně opravovat chyby, některé závažnější jevy stručně zdůvodnili. Ve třídách, kde se vyučující věnuje žakovským písemnostem pouze občas, zaznamenala inspekce horší úroveň vedení poznámek.

Vyučování probíhalo v příjemné atmosféře bez sebemenších stresů, dohodnutá pravidla chování byla žáky plně respektována. V hodinách okořeněných jemným humorem bez náznaku ironie se přirozeným způsobem posílila kvalita vzájemných vztahů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce jsou na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v matematice vychází z pěti hospitací na 1. stupni, z nichž tři byly u učitelek s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, zbývající dvě v pátých třídách u nekvalifikovaných vyučujících – studentů čtvrtého ročníku pedagogické fakulty. V 6. – 9. ročníku byly celkově zhlédnuty tři hodiny u vyučujících odborně a pedagogicky způsobilých. Rozdílná úroveň dosaženého vzdělání a minimální praxe se částečně projeví v organizaci, formách a metodách výuky především v jedné ze zhlédnutých hodin.

Týdenní hodinová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Kontrolou třídních knih, žakovských prací a hospitacemi bylo zjištěno, že učební osnovy jsou k termínu konání orientační inspekce dodržovány a plněny, nedochází k obsahové duplicitě a je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělání, aktuálnímu složení tříd, jsou voleny vhodně a přiměřeně.

Vstupní motivace nebyla uplatňována v plném rozsahu. V průběhu hodin byli žáci motivováni využitím mezipředmětových vztahů, příkladů a zajímavých úloh z praxe i činností rozvíjejících logické myšlení, pochvalou, povzbuzením i oceněním výsledků práce, zčásti zařazováním soutěží a her. Převládalo pozitivní hodnocení žáků, jejich individuální dispozice byly respektovány.

Na sledovanou výuku byli vyučující převážně velmi dobře připraveni, měli promyšlenou strukturu vyučovacích hodin. Převážně uplatňovali frontální způsob výuky se střídáním činností s důrazem na kvalitní a logicky uspořádaný výklad. Dle možností probírané učivo se žáky vyvozovali a zdůvodňovali, využívali i vlastních znalostí a zkušeností žáků. Probíranou látku prezentovali přiměřeně věkovým schopnostem žáků, podávali ji srozumitelně a až na ojedinělé drobné formulační nepřesnosti věcně správně. V části sledovaných hodin účelně zařadili skupinovou práci, méně využívali práce s chybou a diferencovaného přístupu k žákům. Ve všech hodinách byl patrný individuální přístup k žákům. Vzhledem k nedostatečnému časovému rozvržení některých hospitovaných hodin scházel v jejich závěru dostatek času na shrnutí a fixaci probíraného učiva a zhodnocení práce žáků.

Psychohygienické hledisko výuky bylo zpravidla dodrženo. Vyučující přizpůsobovali tempo a styl práce individuálním schopnostem, dispozicím a potřebám žáků. Relaxační chvílky a uvolňovací cviky zařazovaly převážně učitelky v nižších ročnících, rovněž více dbaly na dodržování zásad správného sezení a upevňování náležitých návyků držení těla při psaní.

Výuka probíhala v tradičně uspořádaných třídách. Ve sledovaných hodinách byly vhodně využívány učebnice, pracovní sešity, namnožené materiály a dle okolností názorné pomůcky. V jedné hodině na 1. stupni žáci ve skupinách samostatně pracovali se stavebnicemi „LOGICO“.

Zhlédnuté hodiny charakterizovaly pěkné vzájemné vztahy, vstřícný, tolerantní a přátelský způsob komunikace se žáky založený na vzájemné důvěře a pozitivních vztazích. Žáci se chovali klidně a ukázněně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice jsou na velmi dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola pravidelně od roku 1995 zjišťuje výsledky vzdělávání žáků devátých ročníků zadáváním komerčních testů Kalibro z českého jazyka, matematiky, cizích jazyků, humanitně a přírodovědně zaměřených předmětů. Testování žáků pátých a sedmých ročníků není uskutečňováno každoročně. Ve školním roce 2002/2003 škola využila pro zjištění výsledků vzdělávání žáků devátého ročníku testů Scio z českého jazyka, matematiky, cizích jazyků a test všeobecný. Na základě centrálně zpracovaných výsledků podle úspěšnosti škol, tříd a jednotlivců provádí škola vlastní analýzu s přihlédnutím k charakteru jednotlivých prověřovaných tříd v průběhu školní docházky. V metodických orgánech jsou následně přijímána opatření vedoucí ke zlepšení vlastní práce.

Škola pravidelně zjišťuje výsledky vzdělávání převážně v českém jazyce a matematice zadáváním vlastních kontrolních prací. Výsledky na základě jednotně stanovených kritérií hodnocení jsou analyzovány a projednávány v metodických orgánech. V případě zjištění závažnějších nedostatků se ve spolupráci s vyučujícími stanovují příčiny a přijímají opatření k nápravě. Vedení školy výsledky vzdělávání a výchovy pravidelně sleduje.

Na základě zjištěných skutečností a provedených hospitací je průběh vzdělávání a výchovy celkově na velmi dobré úrovni.

ŠKOLNÍ DRUŽINA

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina (dále ŠD) má kapacitu 70 žáků. V době inspekce bylo k pravidelné docházce zapsáno 66 žáků školy z 1. - 4. ročníku. Do aktivit se nepravidelně zapojují i další žáci. Provoz ŠD je ráno od 6:30 h do 8:00 h, odpoledne od 10:45 h do 17:00 h.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Provoz ŠD zajišťují tři vychovatelky s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. V rámci školní družiny i školy vedou čtyři zájmové kroužky, ve kterých uplatňují své osobní zaměření.

Vychovatelky mají k dispozici nabídku pedagogického centra pro další vzdělávání. V tomto školním roce ji zatím nevyužily. Odborná literatura je zaměřena na nabídku a metodiky jednotlivých aktivit. Aktuální tituly z oblasti pedagogiky volného času nebyly k dispozici. Vedení školy se o širší zapojení vychovatelek do vzdělávacích aktivit snaží zatím bez výraznějších úspěchů. Povinnosti vychovatelek jsou jasně písemně stanoveny a je v nich zařazena i povinnost dalšího vzdělávání.

Na pravidelných měsíčních poradách se schází metodické sdružení ŠD. Dle předložených neformálních zápisů jsou projednávány důležité provozní, organizační i pedagogické záležitosti.

Vnitřní i vnější informační systém je funkční a vyplývá z úzké provázanosti provozu, každodenního kontaktu a vzájemných vztahů všech pracovníků školy. Pro rodiče jsou písemnou formou zpracovány základní informace o organizaci provozu ŠD.

V plánu kontrolní činnosti ředitele školy je zařazena i kontrola ŠD, realizace není v aktuálním školním roce dokladována. Povinnost kontrolovat činnost ŠD má stanovenou písemně zástupkyně ředitele (dále ZŘ) i vedoucí vychovatelka. Prováděly ji průběžně formou monitorování denního provozu. Jejich hospitační činnost je zaznamenána v přehledech výchovně-vzdělávací práce (1x ZŘ, 6x vedoucí vychovatelka). Jsou zapsány i hospitace učitelek z 1. stupně. Pravidelná kontrola vedení dokumentace je dokladována podpisem vedoucí vychovatelky a ZŘ.

Provoz školní družiny odpovídá potřebám žáků i rodičů. Řídí se podle „Vnitřního řádu ŠD“, který je přílohou „Vnitřního řádu školy“. Provoz ŠD o prázdninách je zajišťován dle potřeb rodičů.

Personální podmínky školní družiny jsou na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina využívá tři vlastní místnosti, což je výrazný posun od minulé inspekční návštěvy. Dvě místnosti jsou světlé, prostorné, vhodně vybavené včetně zařízených relaxačních koutů. V jednom oddělení jsou prostorové podmínky značně stísněné. Zlepšilo se poněkud i vybavení a především estetická úroveň výzdoby prostor ŠD, kde jsou velmi dobře využity práce žáků. V jednom oddělení působí příjemně výzdoba z rostlých květin. Nábytek je různorodý, starší, někdy značně opotřebovaný.

Pro výchovně-vzdělávací činnost je dostatek her, pomůcek i materiálu pro pracovní a výtvarné činnosti. Vlastní knižní fond je omezený, ŠD využívá školní knihovnu (encyklopedie) a videotéku. Výhodně je využíváno veškeré vybavení školy související se sportovním zaměřením (hřiště, tělocvična, bazén, kuchyňka, knihovna, odborné učebny). Prostory odpovídají zásadám bezpečnosti a ochrany zdraví žáků.

Materiálně-technické podmínky školní družiny jsou na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Realizace činnosti školní družiny

Školní družina je nedílnou součástí školy. Podílí se na realizaci jejího vzdělávacího programu především v oblasti sportovního zaměření školy (vedení sportovních kroužků) i na organizování řady školních akcí. Na aktuální školní rok je vedoucí vychovatelkou samostatně zpracován „Rámcový plán práce ŠD“. Obsahuje pedagogické záměry a cíle školní družiny, metody, prostředky a formy činnosti, přehled plánovaných akcí, vedení dokumentace, vedení kroužků i rozpis služeb vychovatelek. Aktivně je ŠD zapojena do aktivit z oblasti prevence sociálněpatologických jevů.

Povinná dokumentace ŠD je vedena na odpovídajících tiskopisech. Dílčí formální nedostatky jsou v přehledech výchovně-vzdělávací práce (škrtnání, přeškrtnání). Zápisy jsou konkrétní, s odpovídající vypovídací hodnotou. Provoz ranní družiny je zapisován samostatně. Pravidelná kontrola je dokladována podpisem vedoucí vychovatelky a zástupkyní ředitele. K přihlášení a evidenci žáků zapsaných do ŠD jsou využívány zapisovací lístky. Přehled nepravidelné docházky ŠD není veden.

Sebereflexi a zhodnocení činnosti ŠD provádí pravidelně v písemné podobě vedoucí vychovatelka. Je obsaženo i ve výroční zprávě za uplynulý školní rok, kde je činnost ŠD pozitivně hodnocena. O kvalitě práce i nabídky aktivit svědčí zájem žáků i rodičů. Dokumentují to i závěry z dotazníkového šetření tematické inspekce, kterého se zúčastnili rodiče žáků ze ŠD. Jejich odpovědi na otázky i volný komentář dokladovaly spokojenost rodičů s úrovní ŠD, především s přístupem a vstřícností k žákům i rodičům. Rezervy ŠD vnímali rodiče pouze v oblasti materiálně-technických podmínek (prostorových).

Realizace činnosti školní družiny je zcela v souladu s deklarovaným programem.

Organizace a průběh činnosti ve školní družině

Činnost školní družiny byla v rámci inspekce sledována ve všech odděleních včetně ranního scházení.

Škola již svým sportovním zaměřením vede žáky ke zdravému životnímu způsobu a ŠD je do jejích aktivit zapojena. Vyváženě byly do programu zařazovány všechny činnosti (relaxační, rekreační, vzdělávací, zájmové) včetně pobytu venku. Bohatě je využíván pobyt na školním hřišti, vycházky i výlety. Při sledovaných činnostech byly kromě pobytu v tělocvičně respektovány zdravotní zásady i zásady psychohygieny. Žáci měli ve všech odděleních k dispozici pitný režim.

Vychovatelky měly většinou promyšlený program včetně připravených pomůcek a materiálu, což vhodně využívaly k motivaci žáků. Významným motivačním podnětem byla často adresná pochvala a povzbuzení. V jednom oddělení zařadila v rámci relaxačních činností vychovatelka výtvarné činnosti. Žáci se zapojili s chutí. Dílčím nedostatkem byla absence širší nabídky aktivit s možností výběru. Odpolední nabídka činností v dalším oddělení byla pestrá a respektovala

zájmy žáků. Vychovatelka je dokázala strhnout vlastním nasazením a zapojením do pohybových her. Sledovaný pobyt v tělocvičně nebyl efektivní. Žáci delší dobu seděli na lavičce pod dozorem vychovatelky a pasivně sledovali sportovní aktivity jiné skupiny. Na ranní činnosti se vychovatelka pečlivě připravila. Program byl pestrý, umožňoval výběr činností z připravené nabídky. Před odchodem do tříd byly velmi vhodně zařazeny rušné pohybové hry, které žáci hráli s velkým nasazením. Při ranním scházení byla věnována odpovídající pozornost osobnostnímu rozvoji a sociálním dovednostem. Žáci byli vychovatelkou citlivě vedeni ke spolupráci, vzájemné ohleduplnosti a toleranci.

Příprava na vyučování je prováděna s jednotlivými žáky individuálně a výhradně po dohodě s rodiči. Úspěšně byly při inspekci k ověření a upevňování znalostí a vědomostí využívány didaktické hry.

Ve všech odděleních byly pozorovány velmi pěkné vzájemné vztahy, atmosféra důvěry a spolupráce. Mezi žáky a vychovatelkami byla otevřená neformální komunikace.

Průběh sledovaných činností školní družiny měl velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad rozhodnutí o zařazení do sítě škol se zřizovací listinou

Údaje ve zřizovací listině čj. POS/13/02/ZL ze dne 10. prosince 2002 se neshodují s údaji uvedenými v platném rozhodnutí Školského úřadu Liberec čj. 74/99 ze dne 11. listopadu 1999, kterým byla provedena změna zařazení s účinností od 1. ledna 2000, následně:

- v rozhodnutí je uveden název školy „Základní škola, Liberec, Sokolovská 328“, ve zřizovací listině „Základní škola Liberec, Sokolovská 328“,
- v rozhodnutí je uvedena adresa školy „Sokolovská 328, 460 13 Liberec“, ve zřizovací listině „460 14, Liberec 13, Sokolovská 328“,
- v rozhodnutí je uveden zřizovatel „Město Liberec“, ve zřizovací listině „Statutární město Liberec“.

Dotazníkové šetření o stavu výuky fyziky

V průběhu inspekce bylo ve škole provedeno dotazníkové šetření ve prospěch výzkumného úkolu „Stav výuky fyziky v základních školách a ve středních školách“, jehož řešiteli jsou Západočeská univerzita v Plzni, fyzikálně pedagogická sekce Jednoty českých matematiků a fyziků (dále JČMF) a Česká školní inspekce. Akce proběhla v souladu s projektem výzkumu. Zúčastnili se jí učitelé fyziky a žáci jedné vybrané třídy.

Veškerá dokumentace použitá při šetření žáků byla předána cestou ústředí ČŠI k souhrnnému zpracování pro globální hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání. Učitelé, kteří se dobrovolně zapojili do výzkumu, mohli odeslat záznamové listy přímo zástupci fyzikálně pedagogické sekce JČMF. Údaje související s výzkumným šetřením nebyly a nebudou použity k hodnocení školy, které se provádí v rámci inspekční činnosti.

Tematická inspekce - prevence sociálněpatologických jevů ve školách a školských zařízeních a hodnocení využívání metodických pokynů MŠMT čj. 14 514/2000-51 a čj. 28 275/200-22

V průběhu orientační inspekce probíhala ve škole paralelně tematická inspekce vyplývající z plánu hlavních úkolů České školní inspekce (ČŠI) na školní rok 2002/2003 se zaměřením na sledování účinnosti prevence sociálněpatologických jevů ve školách a školských zařízeních a na hodnocení využívání metodických pokynů MŠMT čj. 14 514/2000-51 a 28 275/2000-22. Použité metody spočívaly v zadání dotazníků pro žáky šesté, osmé a deváté třídy, řízených rozhovorech s ředitelem školy, metodičkou prevence, skupinami žáků a v pozorování chodu školy za běžného provozu. Nedílnou součástí bylo studium povinné dokumentace.

K řešení problematiky zpracovala škola všeobecný minimální preventivní program, který postihuje oblast drogové prevence. Ostatní jevy jsou řešeny v součinnosti s výchovnou poradkyní, třídními učiteli a vedením školy. Prevence prolíná oblast výchovného i vzdělávacího působení, témata jsou zařazena do škály předmětů.

Škola se problematikou prokazatelně zabývá, přijatý systém je funkční.

Školní družina

Škola nevybírá od rodičů poplatků na částečnou úhradu neinvestičních výdajů spojených s provozem školní družiny.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina čj. POS/13/02/ZL ze dne 10. prosince 2002 vydaná statutárním městem Liberec.
2. Rozhodnutí Školského úřadu Liberec čj. 74/99 ze dne 11. listopadu 1999, kterým byla provedena oprava zřejmé chyby v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2000.
3. Třídní knihy vedené ve školním roce 2002/2003.
4. Třídní výkazy a katalogové listy žáků ve školním roce 2002/2003.
5. Vysvědčení žáků školy za 1. pololetí školního roku 2002/2003.
6. Vnitřní řád školy ze dne 27. srpna 2002.
7. Rozvrh hodin ve školním roce 2002/2003.
8. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2001/2002 a 2002/2003.
9. Kniha úrazů vedená od 26. dubna 2000.
10. Učební plán pro školní rok 2002/2003.
11. Tematické plány učiva v předmětech český jazyk a matematika.
12. Personální dokumentace pracovníků školy (doklady o dosaženém vzdělání).
13. Rozpis dozorů ve školním roce 2002/2003.
14. Protokoly o komisionálních zkouškách za školní rok 2001/2002 – 7x.
15. Provozní řád ze dne 2. září 2002.
16. Organizační řád platný od 1. září 2001.

17. Vedení školy a další zaměstnanci (rozdělení povinností a pravomocí) ze dne 29. září 2001.
18. Řád školy pro pedagogické pracovníky, datum neuvedeno.
19. Povinnosti a pracovní náplně učitelů, třídních učitelů, správců kabinetů, předsedů metodických orgánů, zástupkyně ředitele školy.
20. Podkladová inspekční dokumentace základní školy ze dne 28. února 2003.
21. Dotazník pro ředitele před inspekcí ze dne 28. února 2003.
22. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001-2002 ze dne 24. září 2002.
23. Výhledový plán školy (školní rok 2001/2002 – 2004/2005) ze dne 29. srpna 2001.
24. Plán práce školy na školní rok 2002/2003 ze dne 10. září 2002.
25. Plán práce třídního učitele, datum neuvedeno.
26. Plán kontrolní činnosti na školní rok 2002/2003 ze dne 15. září 2002.
27. Minimální protidrogový program, datum neuvedeno.
28. Osvědčení o vzdělávání metodika protidrogové prevence.
29. Záznamy z jednání s rodiči ze dne 20. června 2002.
30. Záznamy o šetření stížností týkajících se sociálněpatologických jevů.
31. Rámcový plán práce školní družiny na školní rok 2002/2003 ze dne 6. září 2002.
32. Vnitřní řád školní družiny, datum neuvedeno.
33. Dokumentace tematické inspekce zaměřené na činnost školní družiny (dotazníky pro rodiče, dotazník pro vedoucího vychovatele školní družiny, záznamový arch školního inspektora).
34. Povinnosti a pracovní náplň vychovatelky školní družiny (vedoucí vychovatelky).
35. Přehled suplování vychovatelů (září 02 – únor 03).
36. Přehledy výchovně-vzdělávací práce školní družiny (I., II., III. oddělení) ve školním roce 2002/2003.
37. Zápisní lístky školní družiny na školní rok 2002/2003.
38. Přehledy o práci zájmových útvarů (kroužky turistický, gymnastický, stolní tenis, plavání) ve školním roce 2002/2003.
39. Zápisy z porad vychovatelek ve školním roce 2002/2003.

Základní škola

Personální podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovaným předmětům jsou velmi dobré. Všichni vyučující 1. stupně (mimo dvou učitelů matematiky v pátém ročníku), českého jazyka a matematiky na 2. stupni mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Pro další vzdělávání pedagogických pracovníků jsou vytvořeny vhodné podmínky. Systém vedení zaměstnanců, organizace činnosti školy a informační systém jsou nadprůměrné, plně vyhovují velikosti a podmínkám školy.

Škola má pro výchovně-vzdělávací činnost velmi dobré materiální, prostorové a psychohygienické podmínky. Velmi dobré je zázemí pro sportovní činnost žáků školy. Vybavení výpočetní technikou, učebními pomůckami, učebnicemi a didaktickou technikou umožňuje plnit požadavky učebních osnov.

Výchovně-vzdělávací proces probíhá podle platných učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech (matematika a český jazyk na 2. stupni) jsou na základě provedených hospitací hodnoceny na velmi dobré úrovni. Přestože se vyučovalo převážně frontálně, byla většina zhlédnutých hodin dostatečně pestrých, efektivních, se střídáním činností. Výuka probíhala v příjemné atmosféře založené na vzájemné důvěře a respektování se.

Škola se zodpovědně zabývá problematikou prevence sociálněpatologických jevů. Přijatý systém je funkční.

Školní družina

Optimální personální obsazení školní družiny umožňuje plnit její poslání. Všechny vychovatelky využívají svých zkušeností, pracují se zájmem a osobním nasazením.

Materiálně-technické podmínky se zlepšily především vhodnějším umístěním oddělení do vlastních prostor. Vybavení školní družiny je věnována vedením školy náležitá pozornost.

Školní družina je nedílnou součástí školy. Její program včetně zájmových činností navazuje jak na sportovní zaměření školy, tak doplňuje nabídku širším spektrem nabízených mimoškolních aktivit a umožňuje tvůrčí seberealizaci žáků. Organizace provozu školní družiny odpovídá potřebám žáků i rodičů.

Průběh sledovaných činností byl v souladu se zásadami pedagogiky volného času a odpovídal osobnostnímu rozvoji žáků.

Činnosti školní družiny je věnována vedením školy zvýšená péče. Od předcházející inspekční návštěvy se zlepšila především oblast materiálně-technických podmínek pro školní družinu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jan Vrabec	v. r.
Členové týmu	Mgr. Helena Čeřovská	v. r.
	PhDr. Václava Vokounová	v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Jana Čermáková
Blanka Rybínová

V Liberci dne 9. května 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. 5. 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Milan Vondrouš, ředitel školy	v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: odbor školství a mládeže KÚ LK	2003-06-05	084148/03-5083
Zřizovatel: Statutární město Liberec	2003-06-05	084 149/02-5083

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
—	—	Připomínky nebyly podány.